

Bestyrelse og Direktion er undergivne Ansvar til Straf og Erstatning efter Lovgivningens almindelige Regler for Tab, som de paafører Banken med Forsæt eller ved pligtstridig Forsømmelse“. Jeg kan ikke tro, det vil være muligt i det Tilfælde, vi her staar overfor, at komme udenom denne Bestemmelse i Bankloven.

Hvad nu selve Regeringens Stilling i øvrigt angaar, er der jo adskilligt ved denne, der maa forundre i ikke ringe Grad. Det fremgaar af den Erklæring, som Nationalbankens Direktør Hr. Ussing har offentliggjort, at Bankinspektøren, som man hidtil her i Landet almindeligvis ansaa for at være Chef for en Institution, der rangerede med Brandvæsenet ude i en vestjydsk Landkommune, et Brandvæsen, der pligtskyldigst mødte op, naar der var Ildebrand, for at konstatere, at Gaarden var nedbrændt, og at der intet Vand var i Gadekæret, men af hvis Stilling og Virksomhed man jo har faaet et noget andet Indtryk efter at have set den Erklæring, som Nationalbankdirektør Ussing har afgivet, allerede i Sommer — det siges i øvrigt, at det skal være sket paa Handelsministerens Initiativ —, har undersøgt Landmandsbankens Forhold og ved denne Undersøgelse er naaet til det Resultat, at Landmandsbanken foruden det Tab paa vel ca. 27 Mill. Kr., der var afskrevet ifølge Regnskabet for sidste Aar, yderligere havde et Tab paa 144 Mill. Kr. Jeg formoder, at da Bankinspektøren var naaet til dette Resultat og havde afgivet Beretning derom til den højtærede Regering, satte Regeringen sig øjeblikkelig i Bevægelse for at faa truffet de nødvendige Sikringsforanstaltninger. I Juli Maanedes Begyndelse blev i hvert Fald Regeringen og Nationalbanken, Bankinspektøren og Landmandsbankens Ledelse samlet til et Møde, og paa dette Møde blev saa, efter hvad man kan lase sig til af den Redegørelse, der er afgivet, og hvad der i øvrigt er kommet frem, Bankinspektørens Opgørelse gjort til Genstand for Prøvelse. Modsvarende hans Opgørelse stod en Opgørelse fra selve Landmandsbankens Direktion, der var kommet til det Resultat, at Tabet var meget mindre, *meget* mindre. Regeringen havde altsaa i dette Tilfælde at tage Stilling til 2 Opgørelser: selve Bankens Direktions Opgørelse og den Opgørelse, som Statens Embedsmand, Regeringens egen befuldmægtigede og ansvarlige i denne Sag, havde foretaget, og saa sker der dette, som jeg vil kalde det usædvanlige, for ikke at bruge et stærkt Udtryk, at

Regeringen valgte at skyde Bankinspektørens Opgørelse til Side og accepterede selve Bankledelsens Opgørelse, og paa det Grundlag blev der saa truffet den Ordning, som det høje Tings Medlemmer jo er vel kendte med, nemlig at der skulde ydes Banken en Sikkerhed af Nationalbanken paa den Maade, at Nationalbanken stillede 30 Mill. Kr. til Raadighed som en ny Reserve, efter at der var afskrevet 55³/₄ Mill. Kr. og saaledes hele Reservefonden i Landmandsbanken var opbrugt paa nær 5 Mill. Kr. Det er mig ufatteligt, at Regeringen kunde handle saaledes, og jeg kan ikke give nogen anden tilforladelig Forklaring derpaa overfor mig selv end den, at Regeringen har været saa optaget paa det paagældende Tidspunkt af andre Ting, at den ikke har haft rigtig Tid til at sætte sig ind i Sagerne, idet den har haft Hænderne fulde af andre vigtige Ting, som skulde fra Haanden. Det var jo i de Dage, da man havde de besværlige Forhandlinger med det konservative Folkeparti om Militærspørgsmaalets Løsning. Det maa være noget i den Retning, der har virket paa Regeringens Initiativ og har virket saa lammende paa de to Ministre, der førte Forhandlingen ovre i Nationalbanken, at de ikke gav sig til at undersøge, om Bankinspektøren virkelig havde Ret eller ej, men blankt antog selve Landmandsbankdirektionens Opgørelse og traadte sammen med Nationalbanken ind med denne Reservekapital paa 30 Mill. Kr. Men hvad enten denne Forklaring er rigtig, eller der kan gives en anden Forklaring, er og bliver det et besynderligt Forhold, at Regeringen overhovedet turde indlade sig paa at skyde Bankinspektørens Opgørelse til Side, saa meget mere, som man maatte vide, at Bankinspektøren ikke uden alvorlig Prøvelse og Overvejelse kunde have fremlagt en Opgørelse som den, der her var Tale om. Thi han var jo vidende om, hvilken Rækkevidde Opgørelsens Følger vilde faa. Det praktiske Resultat af Ordningen i afvigte Juli Maaned blev ikke, at man opnaaede Ro om Landmandsbankens Forhold, og det skyldtes to Ting. Det skyldtes for det første, at selve den Omstændighed, at Bankinspektøren havde foretaget denne Opgørelse og forhandlet om den med en Række Mænd, nødvendigvis førte til, at et og andet sivede ud, og dette i Forbindelse med, at kyndige Finansmænd, Folk, der i deres Forretningsliv havde Lejlighed til paa mangfoldig Vis at kige bag Kulisserne, i Virkeligheden var paa det rene med, at Tabet maatte opgøres til et større Beløb.